

ANALIZY SWOT DLA MIASTA GDAŃSKA OBSZAR POLITYKA SPOŁECZNA I KULTURA

Materiał opracowany przez:

Koordynator	Ewa Kamińska - Z-ca PMG ds. polityki społecznej
Osoby uczestniczące w pracach merytorycznych	Karin Godziniec Regina Białusów Magdalena Skiba Joanna Bukowska Helena Makowiecka Izabela Traszewicz Dorota Stępień Iwona Herholz Anna Przybyszewska Joanna Buchholz Jerzy Jasiński Halina Maciejewska Wojciech Dąbrowski Magdalena Chełstowska Ewelina Nosek Magdalena Malczewska Katarzyna Lewińska

ZDROWIE

MOCNE STRONY

- Ukończone zmiany strukturalne placówek medycznych - samodzielne podmioty medyczne działające na wolnym i konkurencyjnym rynku usług zdrowotnych
- Zbadane potrzeby zdrowotne w wielu obszarach (uzależnienia, choroby cywilizacyjne, wczesnodziecięce zaburzenia rozwoju)
- Wypracowane całościowe modele w zakresie psychiatrii środowiskowej, rehabilitacji wczesnodziecięcej
- Programy operacyjne dla obszaru uzależnień, chorób demencyjnych i Aitzheimera, osób z autyzmem zawierające opis kompleksowych systemów wsparcia i budowane wspólnie przez podmioty publiczne i organizacje pozarządowe uczestniczące w ich realizacji
- Współpraca samorządu z podmiotami prywatnymi i organizacjami pozarządowymi w diagnozowaniu i zaspakajaniu potrzeb zdrowotnych
- Zaangażowanie w promowaniu zdrowego stylu życia np. programy walki z nadwagą, walki o przestrzeń bez dymu tytoniowego

SŁABE STRONY

- Nieadekwatne do potrzeb, ilość i rodzaj kontraktowanych usług zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia
- Najwięcej w Polsce zachorowań na udary, nowotwory, choroby układu sercowo - naczyniowego, cukrzycę, urazy
- Zbyt mała ilość lekarzy pediatrów i specjalistycznych poradni dziecięcych
- Dynamika zachorowań na choroby psychiczne znacznie wyższa niż w kraju przy jednoczesnym zmniejszeniu poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży
- Niewystarczająca opieka stomatologiczna
- Brak lekarzy w wielu specjalnościach m.in. ratowników, anestezjologów, onkologów, ginekologów, lekarzy rehabilitacji, pediatrów, neurologów, psychiatrów dziecięcych i psychologów klinicznych
- Brak troski wśród mieszkańców o zdrowy styl życia i profilaktykę zdrowotną

SZANSE

- Istniejące porozumienia i umiejętność współpracy instytucji i organizacji w działaniach profilaktycznych
- Monitorowanie i systematyczne badania kondycji psychofizycznej dzieci i młodzieży
- Koordynacja działań profilaktycznych i terapeutycznych ze wsparciem społecznym i środowiskowym
- Popularyzacja projektów profilaktycznych i promujących inwestowanie w zdrowy, aktywny rozwój i funkcjonowanie mieszkańców

ZAGROŻENIA

- Rozproszenie usług terapeutycznych i utrudnienia w realizacji dostępności
- Przerost profesjonalizacji i specjalizacji nad kompleksowością
- Rezygnacja z bardzo potrzebnych i nieopłacalnych podstawowych usług zdrowotnych na rzecz opłacalnych, specjalistycznych
- Rezygnacja z monitorowania i bilansowania objawów prawidłowego rozwoju i profilaktyki w tym zakresie
- Brak systemowego wsparcia adresowanego

- Współpraca nauki i praktyki w obszarze zdrowia
- Upowszechnianie zdrowego stylu życia

do seniorów , osób ze względów zdrowotnych zależnych i ich opiekunów

- Późny wiek rodzenia, trudności w utrzymaniu ciąży (nasilenie wad rozwojowych i wcześniactwa), nasilenie zjawiska różnoprzyczynowej niepłodności
- Komerccjalizacja leczenia i leków, także programów szczepień
- Rozwój chorób cywilizacyjnych

EDUKACJA

MOCNE STRONY

- Mniejsze oddziały i większe powierzchnie szkół
- Ponad połowa kadry z najwyższymi kwalifikacjami zawodowymi
- Znaczna poprawa bazy dydaktycznej i wyposażenia
- Wzbogacona baza sportowa
- Kształcenie integracyjne
- Nauka języków obcych
- Szeroka oferta placówek publicznych i niepublicznych
- Istniejąca sieć szkolnictwa zawodowego

SŁABE STRONY

- Mała aktywność społeczna mieszkańców
- Niewystarczająca baza przedszkolna
- Baza szkolna niedostosowana do potrzeb mieszkańców (centrum i nowe osiedla)
- Niedostateczny udział mieszkańców w kształceniu ustawicznym
- Niedostateczna innowacyjność w edukacji na wszystkich szczeblach
- Brak systemu doradztwa zawodowego
- Brak w mieście oferty edukacyjnej dla uczniów niewidomych i głuchych

SZANSE

- Wdrożenie Gdańskiej Platformy Edukacyjnej
- Znaczna poprawa bazy i wyposażenia
- Powszechniejsze oddziały i szkoły dysponujące obszerniejszą powierzchnią
- Wysokie kwalifikacje kadry
- Znaczna poprawa bazy dydaktycznej i wyposażenia
- Wzbogacona baza sportowa
- Kształcenie integracyjne
- Lepsza znajomość języków obcych
- Szeroka oferta placówek publicznych i niepublicznych
- Sieć szkolnictwa zawodowego
- Powszechny dostęp do sal gimnastycznych i boisk sportowych
- Większa aktywność uczniów i zaangażowanie w projekty poza programem: konkursy, wymiany młodzieżowe, projekty międzynarodowe
- Eksperyment edukacyjny na poziomie kształcenia ponadgimnazjalnego uczniów niepełnosprawnych
- Udział podmiotów niepublicznych w działalności edukacyjnej
- Program „Otwarta szkoła”
- Projekty obejmujące dzieci zdolne
- Indywidualizacja procesu nauczania
- Programy wsparcia nauczycieli
- Zmiana przepisów dotyczących kształcenia zawodowego
- Wzrastająca współpraca placówek oświatowych z podmiotami gospodarczymi

ZAGROŻENIA

- Opór przed zmianami w środowisku nauczycieli, ograniczenia ustawowe
- Niedostateczny udział mieszkańców w kształceniu ustawicznym
- Łatwy dostęp do alkoholu i narkotyków
- Brak gotowości kadry do podejmowania nowych wyzwań pedagogicznych,
- Małe zaangażowanie rodziców w wychowanie dzieci i młodzieży
- Zwiększająca się liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Zmieniające się, nadmiernie szczegółowe przepisy prawa oświatowego

- Programy autorskie
- Wcześniejszy start edukacyjny dzieci i nowocześniejsze narzędzia i metody edukacji

AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

MOCNE STRONY

- Duża ilość NGO, które przede wszystkim świadczą usługi, organizują debaty, seminaria, konferencje, realizują rzecznictwo i reprezentują
- Znaczna popularyzacja różnorodnego wolontariatu (58% organizacji z niego korzysta)
- Członkowie organizacji uczestniczą w grupach roboczych, komisjach konkursowych, radach, przygotowują programy i strategie

SŁABE STRONY

- Tylko 15% organizacji pozarządowych monitoruje i ewaluje prowadzone projekty
- Tylko ok. 12% mieszkańców należy do organizacji i tylko 9% w nich aktywnie działa
- Słaba kondycja NGO (niskie zasoby materialne i infrastruktura pozostająca do dyspozycji, ciągłe zabieganie o profesjonalizm kadr i pozyskiwanie środków na rozwój)
- Ciągłe niewystarczająca integracja, słabe umiejętności budowania ciał przedstawicielskich i samoregulacji

SZANSE

- Trendy społeczne i ekonomiczne sprzyjające przejmowaniu zadań samorządu
- Rozwój ekonomii społecznej
- Zaangażowanie funduszy europejskich w projekty trzeciego sektora
- Rosnące potrzeby partycypacyjne mieszkańców
- Coraz szersza współpraca międzynarodowe, wspólne projekty
- Budowanie koalicji i sieci partnerstw lokalnych
- Systematyczne badania socjologiczne w obszarze uzależnień, bezdomności, zdrowia publicznego, jakości życia Innowacyjność i współpraca partnerska w realizacji zadań publicznych;
- Dobre praktyki w budowaniu modeli kompleksowych rozwiązań problemów społecznych
- Rosnące zaangażowanie w wolontariat

ZAGROŻENIA

- Niski poziom lokalnego kapitału społecznego
- Słaba komunikacja wewnątrz sektora i międzysektorowa
- Bariery w budowaniu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego
- Kryzys solidarności społecznej w poszukiwaniu rozwiązań
- Starzenie się społeczeństwa
- Dziedziczenie ubóstwa i bezradności
- Kryzys zaufania i działań samopomocowych
- Niski poziom aktywności zawodowej
- Niechęć do kształcenia ustawicznego

INTEGRACJA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY

- Zwiększający się poziom kwalifikacji kadr systemu integracji społecznej we wszystkich sektorach
- Zasoby i infrastruktura jednostek pomocy społecznej, jednostek poradnictwa specjalistycznego, placówek wsparcia dziennego oraz zapewniających całodobową opiekę osobom zależnym (dzieci, osoby niepełnosprawne, seniorzy)
- Szeroka oferta programów z zakresu integracji społecznej
- Kompetencje w pozyskiwania środków finansowych na zadania integracji społecznej (środki UE, środki ministerialne)
- Duże możliwości podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych kadr

SŁABE STRONY

- Niewystarczająca oferta wspierania rodziny i pieczy zastępczej
- Niewystarczająca oferta opieki nad dziećmi do lat 3
- Długotrwałe uzależnienie klientów od pomocy
- Ograniczone środki finansowe na działania zapobiegające wykluczeniu (profilaktyczne i pomocowe)
- Przewaga działań ratowniczych nad profilaktycznymi
- Brak w edukacji i praktyce systemu specjalizacji w pracy socjalnej
- Niedostateczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze integracji społecznej skutkująca brakiem skoordynowanych działań
- Zagrożenie bezdomnością osób i rodzin o niskich dochodach

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Rosnące przekonanie, że innowacyjność i partnerska współpraca międzysektorowa jest fundamentalną gwarancją skutecznej realizacji zadań publicznych Podjęcie w projektach systemowych budowania standardów odrębności w pomocy społecznej dziedziny wsparcia finansowego od pracy socjalnej oraz zmian organizacji systemu wspierania integracji społecznej Rosnąca otwartość na współpracę i komunikację międzysektorową Rozwój ekonomii społecznej jako kolejnego narzędzia do pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym (pomost do wejścia tych osób na otwarty rynek pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> Różnorodność i rozbieżność w rozumieniu standaryzacji usług integracji społecznej Utrudnione łączenie ról rodzicielskich i zawodowych na skutek braków w ofercie wspierania rodziny Rosnąca liczba dzieci wymagających umieszczenia w pieczy zastępczej oraz niska skuteczność działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych Marginalizacja obszaru integracji społecznej i niski prestiż zawodowy kadr Starzenie się społeczeństwa generujące zwiększone zapotrzebowanie na rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych, powiązane z brakiem elastyczności systemu wsparcia

KULTURA

Materiał opracowany przez:	
Koordynator	Anna Drążewska-Czekanowicz - Dyrektor Biura Prezydenta ds. Kultury
Osoby uczestniczące w pracach merytorycznych	Katarzyna Kucz-Chmielecka Ewa Adamska

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Światowa marka Gdańsk jako miejsca przemiany społeczno-politycznej – miasta wolności i solidarności Bogate zasoby dziedzictwa kulturowego i zwiększająca się oferta kulturalna Zrównoważone nasycenie wydarzeniami kulturalnymi w skali roku Znaczące walory kulturowe metropolii jako czynnik intensyfikacji ruchu turystycznego Istniejąca sieć instytucji kultury i powstawanie nowych przestrzeni kulturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> Niedostateczna komunikacja społeczna Niski poziom kapitału społecznego Dezintegracja środowisk twórczych Niski poziom współpracy między podmiotami różnych sektorów: kultury, edukacji, nauki i biznesu Niewystarczająca świadomość wagi edukacji kulturalnej

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie potencjału morza i przestrzeni rzek i kanałów w rozwoju kultury Rosnące znaczenie turystyki kulturowej Działania na rzecz metropolitalnych funkcji Gdańsk Ożywienie publicznej debaty o kulturze i jej roli rozwojowej Możliwość realizowania projektów międzynarodowych, w tym ze środków UE i innych źródeł Rozwój nowych form uczestnictwa w kulturze przy wykorzystaniu nowych technologii Rosnący popyt na wydarzenia kulturalne 	<ul style="list-style-type: none"> Niedostateczne wykorzystanie potencjału kulturowego dla procesów rozwojowych Niewystarczające środki finansowe na trwałość i rozwój projektów kulturalnych Trudności w pozyskiwaniu sponsorów Zbiurokratyzowany, zbyt trudny system pozyskiwania środków przez NGO oraz indywidualnych twórców Brak spójnej polityki kulturalnej metropolii Niska aktywność artystów w życiu gospodarczym oraz niesprzyjające warunki dla rozwoju sektora przemysłów kultury